

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1690

av Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Nationell strategi för sjuksköterskors specialistutbildning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att ta fram en nationell strategi för sjuksköterskors specialistutbildning.

Motivering

Kunskapsintensiv vård är en viktig pusselbit i det moderna välfärdssamhället och där är kvalificerade sjuksköterskor en viktig del. Andelen sjuksköterskor i förhållande till befolkningen har ökat med 15 procent under perioden 1995 till 2010, men bristen på specialistjuksköterskor är dock betydande. Andelen sjuksköterskor med specialistkompetens har minskat med en femtedel sedan 1995, och det senaste året har 600 specialistsjuksköterskor slutat. Vårdförbundets bedömning är att omkring 70 procent av alla sjuksköterskor skulle behöva ha en specialistutbildning för att det nationella vårdbehovet skulle säkras. Bristen på specialistsjuksköterskor gör att en säker vård inte kan garanteras och utan möjlighet att göra karriär inom vårddyrket minskar också yrkets attraktionskraft.

I vissa landsting utgår ersättning till sjuksköterskor som väljer att vidareutbilda sig inom ett efterfrågat område, men i de flesta fall får de som vill specialisera sig själva finansiera sin vidareutbildning. I den senare gruppen har långt ifrån alla en garanti om anställning inom det område man har utbildat sig och även med en sådan garanti är specialistutbildningen ofta en investering med mycket blygsam ekonomisk avkastning. När Statistiska centralbyrån 2011 undersökte utbildning och arbetsmarknad för bland andra sjuksköterskor fann man att det i genomsnitt tar 19 år för en grundutbildad sjuksköterska att tjäna in sin specialistutbildning. Medan samtliga läkare har lön under hela sin specialistutbildning har sjuksköterskor i bästa fall tur nog att vara anställda i ett landsting, eller ibland rentav på ett specifikt sjukhus, där ersättning prioriteras. Risken

för att tillgången till specialistsjuksköterskor styrs av enskilda regioners, kommuners eller verksamheters kortsiktiga ekonomiska vinster snarare än faktiskt nationellt vårdbehov och patientsäkerhet är uppenbar.

Utmaningen skulle kunna mötas med en nationell strategi för specialistsjuksköterskors utbildningsvillkor. En strategi, med syfte att samordna utbildningsplatser och utbildningsvillkor med samtliga landstings faktiska och framtida vårdbehov, skulle tillgodose det långsiktiga behovet av kvalificerad vårdpersonal. Detta kan också erbjuda fler enskilda sjuksköterskor en välförtjänt möjlighet att göra karriär inom vården.

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)